

Yhteenveto

2.3.2022

VN/4507/2021

VN/4507/2021-MMM-18

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmistelu – Vuorovaikutustilaisuus Ilmasto- ja Luontopaneelin kanssa 2.3.2022

Osallistajat pitivät kiitettävänä, että maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman ehdotus pohjautuu tutkittuun tietoon, toimenpidekokonaisuus on kunnianhimoinen ja lähestyy sektoria kokonaisuudessaan. Jaettu näkemys oli, että suunnitelma on välttämätön ja että sillä päästään etenemään oikeaan suuntaan päästövähennysten tavoittelussa. Esiin nousi kuitenkin kaksi perustavaa laatua olevaa ulottuvuutta, joita osallistujien mielestä ei vielä ole huomioitu riittävästi: toimeenpanon lyhyen tähtäimen aikataulu ja hiilivuotojen ehkäiseminen.

Ensiksi, ilmastotavoitteita ei saavuteta kansallisesti tai maankäyttösektorilla ellei nopeita vähennyksiä tuottavia ratkaisuja priorisoida ja toimeenpanna pian. Toimeenpanossa on kyettävä valitsemaan vaikuttavat ja välittömästi toimeenpantavat sekä päästövähennyksiä tuottavat toimenpiteet ja priorisoida niitä. Esimerkkinä nopeista vaikuttavista toimista nostettiin esille turvemaihin kohdistuvat kokonaisuudet ja erityisesti turvemaiden vettäminen. Tässä nähtiin erityistä potentiaalia saada aikaan merkittäviä päästövähennyksiä lyhyellä aikavälillä. Paine nopeiden toimien priorisoimiselle nousee osallistujien mukaan uudesta tiedosta, jonka mukaan aikaisemmillä maankäyttösektorin ilmastotoimilla ei ole kokonaisuutena ollut niin suurta vaikutusta kuin on ennustettu.

Toiseksi, päästövähennystavoitteita ei myöskään saavuteta ilman, että maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa todella huomioidaan hiilivuodon ehkäiseminen. Osallistujien näkemys oli, että päästövähennyksiä ei pidä voida kuitata muualla aikaan saaduilla vähennyksillä tai kaksoislaskennalla. Monien maankäyttöön liittyvien toimien vaikutusten näkymättömyys haastaa erityisesti kompensatiohaasteiden ratkaisemista mm. hiiliviljelyyn liittyen. Hiilivuodon riskit ovat suuret monissa toimissa, mutta pellonraivaus nähdään merkittävimpänä kokonaisuutena. Pellonraivauksesta aiheutuva hiilivuoto voi pahimmillaan kumota muiden toimien tuomat hyödyt, jolloin sen ratkaisemista on priorisoitava. Suunnitelma tulee rakentaa siten, ettei vuotoja synny.

Keskustelussa nostettiin esiin myös toimeenpanomallin ratkaisemisen tärkeys. Onnistumisen kannalta on olennaista, että suunnitelman toimeenpano voidaan aloittaa mahdollisimman nopeasti vaikuttavista toimista ja tavalla, joka onnistuu huomioimaan uuden tiedon sekä rakentamaan luottamusta toimeenpanoon. Päästövähennysten saavuttamiseksi pitkälläkin aikavälillä on työllä kyettävä muuttamaan ajattelutapoja ja näkemyksiä ilmastotoimista ja niiden suhteesta toimialojen tulevaisuuteen. Erityisesti maatalouteen liittyen pidettiin hyvänä kehystystä ruoantuotannon tulevaisuudesta – kyseessä ei ole erillisiä ilmastotoimia vaan uusi tapa tuottaa ruokaa.

Lopuksi korostettiin myös tarvetta vaikuttaa mm. kansainvälisen metsä- ja maatalouspolitiikan uudistamiseen, sillä se vaikuttaa merkittävällä tavalla toimijoiden kannustimiin lähteä muuttamaan toimintaansa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi